

***ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ
ДОЉЕВАЦ 2016-2021***

Доњевац, септембар 2016. године

САДРЖАЈ

Увод	3
Сажетак	5
Поглавље 1: Општи подаци о општини Доњевац	6
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини	13
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица	13
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	18
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	19
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЛАП	19
Поглавље 7: Ресурси / Буџет	23
Поглавље 8: Аранжмани за примену	23
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	24

УВОД

Шта је Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² (ИРЛ) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току наредних пет година. Тај процес се заснива на индентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне које су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за 2016. и 2017. годину.

---

1 Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), избеглица је особа која је из основног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. Проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

2 Интерно расељене особе су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у област људских права.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређење положаја избеглих и интерно расељених;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац коришћени су следећи извори: Стратегија развоја социјалне политике Општине Дољевац 2008-2013, резултати интервјуа са потенцијалним корисницима и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извјештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду јун 2009.год.- новембар 2009. год.

У циљу реализације Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац, решењем Општинског Већа општине Дољевац, број 561-6 од 30.10.2015. године, формиран је Савет за миграције општине Дољевац, коју чине представници: локалне самоуправе као носиоци процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице, институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених и Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије.

Улога Општинске радне групе била је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране КИРС-а;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;

Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине Дољевац на усвајање.

САЖЕТАК

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац (2016-2020) је стратешки документ општине који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених у локалну заједницу.

Тренутни број регистрованих избеглих лица на територији општине је 63 са признатим статусом, и око 50 који су добили држављанство Републике Србије, а евидентираних расељених лица 92, и сви се они у највећој мери суочавају са проблемима незапослености, сиромаштва, стамбеним и статусним питањима, здравствене заштите као и у образовању. Овај план је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица на територији општине Дољевац.

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица је: Побољшање социјално-материјалног положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Дољевац кроз програме трајног решавања стамбеног питања и програме за смањење незапослености.

Специфични циљеви овог плана су:

- До краја 2021. године решити стамбене проблеме кроз програм изградње стамбеног објекта са 5 социјалних станова за становање у заштићеним условима. (2 за избегла и ИРЛ лица, а 3 домаће становништво у стању социјалне потребе);
- До краја 2017. године наставити програм Откуп сеоских домаћинстава и тиме стамбено обезбедити 2 породице;
- До краја 2017. године помоћи у samozapošljavanju најмање 3 избеглих и ИРЛ породица кроз програме доделе грантова или микрокредита.
- До краја 2017. године у општини успоставити ефикаснији систем информисања и правног заступања имовинских питања избеглица и ИРЛ.
- До краја 2017. године повећати стопу запослених избеглица и ИРЛ за 20% организовањем преквалификације за производна занимања.

Локални акциони план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

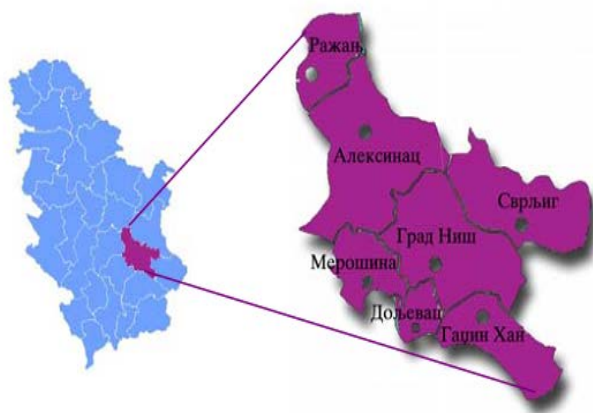
ПОГЛАВЉЕ 1.

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

Историјат општине

Први поуздани подаци о подручју садашње општине Дољевац и њеним насељима после доласка Словена потичу из XIV века. То су писани извори и трагови материјалне културе из времена српске средњовековне државе до великог Косовског боја и српске деспотовине до њеног коначног пада под турску власт. У најстарије трагове материјалне културе и писане изворе спадају они који се односе на средњовековни град Копријан. Рушевине тог града који данас стоје на последњем обронку планине Селичевике и села Клисуре, с десне стране Јужне Мораве, 12 км јужно од Ниша и у непосредној близини Дољевца познате су у науци и код народа ових крајев под називима Курвинград и Корвинград. Прве поуздане и детаљније податке о насељености простора у сливовима Јужне Мораве, Топлице и Пусте реке у средњем веку пружају турски дефтери, (пописи) из XV века, односно из времена на непосредно пре и после коначног пада ових крајева под турску власт. У тим пописним књигама налазимо податке о садашњим насељима дољевачке општине који уједно говоре и о њиховој старини.

АДМИНИСТРАТИВНО ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Дољевац је општина Нишавског округа у централној Србији. Општина Дољевац заузима површину од 121 км² на којој, према попису из 2002. године, у 16 насеља са 5.450 домаћинстава живи 18.463 становника. По површини долази у ред најмањих општина у Србији што са бројем становника и густином насељености није случај. Са просечном густином од 169

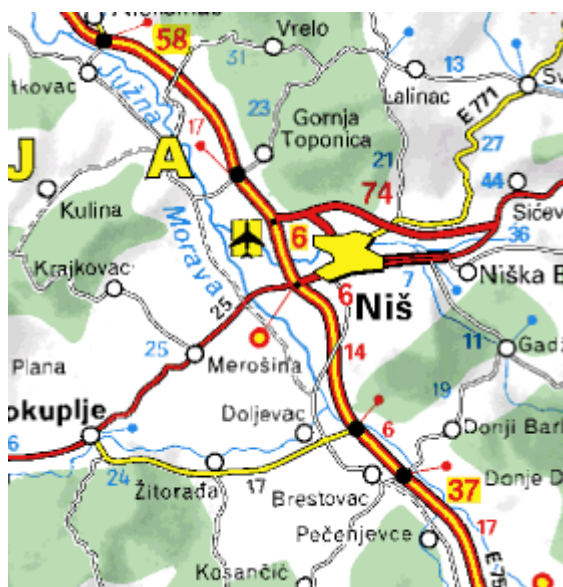
становника по једном км² сврстава се у ред густо насељених подручја и општина.

Дољевачка општина се граничи са територијом града Ниша, општинама Гаџин Хан, Лесковац, Житорађа и Мерошина.

Центар општине је насеље Дољевац. Поред насеља Дољевац у општини постоји још 15 насељених места .

<ul style="list-style-type: none"> • Белотинац, • Клисуре, • Кнежица, • Кочане, • Малошиште, 	<ul style="list-style-type: none"> • Мекиш, • Орљане, • Перутина, • Пуковац, • Русна, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ћурлина, • Чапљинац, • Чечина, • Шаиновац, • Шарлинац,
---	--	--

Географски – територија општине Дољевац обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су њеном средишњем делу повезане познатим Корвинградским теснацом. Овај интересантан природни пролаз кроз који се провлаче Јужна Морава, железничка пруга и друге саобраћајнице, чине најистуренији обронак планине Селичевце, на коме се налазе остаци древног средњовековног града Копријана, у народу званог Корвинград, са источне и омање брдо Кумига, на чијем се врху налази још старија, више пута рушена и обнављана, црква св. Јована, са западне стране. Својим положајем, изгледом и старином два споменика доминирају широм околином, из далека привлаче пажњу и пркосе времену.

У Дољевцу се, од главне железничке пруге, одваја пруга која долином Топлице води према Косову и Метохији, а ту се од главне друмске магистрале, такође одваја пут у истом правцу, а даље према Црној гори и Јадранском мору. Кроз насеља општине од Ниша према Лесковцу, пролазе још два за локални и међуградски саобраћај, врло важна пута. Један пут је део некада главне друмске саобраћајнице Београд – Ниш – Скопље, а други је до траке старог ауто пута од Дољевца до Ниша. Од ових путева гранају се асфалтни путеви до свих насељених места општине и шире околине, тако да су сва насеља саобраћајно добро повезана са седиштем општине, околним градовима и суседним општинама.

Структура становништва

Према попису из 2011 године, у 5.261 домаћинстава живи 18.463 становника. По површини долази у ред најмањих општина у Србији што са бројем становника и густином насељености није случај. Са просечном густином од 153 становника по једном km² сврстава се у ред густо насељених подручја и општина.

Полно - старосна и етничка структура становништва

Старосна структура становништва је једна од најважнијих демографских структура јер представља оквир за формирање контингента женске деце, радног и војног

контингента. Анализом старосне структуре становништва општине Дољевац може се закључити да су све старосне групе приближно једнако заступљене.

Свакако треба запазити смањење броја деце од 0 - 4 године што је последица опадања наталитета последњих година. Међутим, то је тренд готово свих средина у Србији, и то не треба да се узима као специфична одлика дољевачке општине.

Према попису из 2011. године мушкарци су, у укупном броју становника, учествовали са 51,23% док жене учествују са 48,77%. Из овога проистиче да су разлике у полној структури становништва незнатне.

Просечна старост становништва општине износи 42,9 године и то: мушкараца 42,3, а жена 43,6 годину. Посматрано по насељима, најмању просечну старост становништва имају Пуковац са 41,1 годину и Кочане са 41,6 година, а највећу Перутина са 48,7 и Русна са 50,4 година.

Подаци указују на релативно младо становништво које живи на овим просторима, и добар су показатељ оптимизма и вере људи са овог подручја у убрзани развој општине Дољевац.

Територијана јединица	Становништво укупно		Пораст или пад броја становника 1991-2011		
	1991	2011	укупно	Просечно годишње	просечан годишњи пад на 1000 становника
Република Србија	7576837	7186862	-389975	-19499	-2.57
Нишавски округ	389838	376319	-13519	-676	-1.73
Општина Дољевац	20662	18463	-2199	-110	-5,3

Етничка структура

Територија општине Дољевац спада у категорију оних општина у Србији којих је веома мало, где највећи део становништва од 92,12% чине становници српске националности.

Иако на територији општине живе припадници петнаестак различитих народа, што је чини мултинационалном општином, изузев Срба остали народи и националности чине свега 7,88% од укупног броја становништва. Од осталих националности треба споменути Роме којих има, на територији општине, 1.218 и они чине 6,6% укупног становништва.

Структура становништва према вероисповести

У дољевачкој општини највише има православних верника. Они своје верске обреде могу обављати у шест православних цркава колико их има на територији општине.

Припадници осталих вероисповести користе верске објекте у ближој околини, најчешће у Нишу.

Образовна структура становништва

На територији општине Дољевац највише има становника са завршеном средњом школом - 7.425 што чини 47,17% од укупног броја становника старијих од 15 година. (15.742). Може се констатовати и да је прилично велики број становника који су завршили само основну школу - 4.084 и они чине 25,94% од укупног броја становника старијих од 15 година. То су углавном становници средњег и старијег животног доба, као и припадници Рома који се ретко одлучују на даље школовање.

Број неписмених становника старијих од 10 година износи 684 или 4,09%. Од тога је више неписмених жена 591 или 86,4% него мушкараца - 93 или 13,67%. Више и високо образовање има 779 становника или 4,22% од укупног броја становника (18.463).

Привредне делатности на подручју општине

Општина Дољевац спада у четврту групу, коју чини 44 изразито недовољно развијених јединице локалне самоуправе чији је степен развијености испод 60% републичког просека, Привредни развој овог подручја у после ратном периоду карактерише недовољна дефинисаност основних праваца и развоја.

У привредној структури општине, поред пољопривреде као водеће гране, заступљене су и друге делатности – индустрија, занатство, трговина и слично, чији је удео био изразито мали све негде до 2012. године, када почиње нагли пораст упошљавања грађана општине Дољевац у индустријским гранама. Посебан подстрек индустријском развоју и упошљавању настао је изградњом комплекса „LEONI“ у Малошишту, који ће до краја 2017. године упослити преко 1.000 радника само са територије општине Дољевац и око 2.000 радника са територија околних општина и градова.

По географско – климатским условима шира околина Дољевца је изразито пољоприврени крај тако да је пољопривреда једна од основних привредних делатности у општини.

Од 12.126 хектара укупне површине, под пољопривредним површинама се налази близу 9.300 хектара, или 76,69 % , а њихову структуру чине оранице и баште са око 7.700 хектара, воћњаци са близу 300 , виногради са око 500 и ливаде са 200 хектара, што значи да на обрадиве површине отпада око 8.700 хектара, а остатак од око 570 хектара је под пашњацима. Обрадиве површине су са око 98 % у приватном власништву.

Снабдевање становништва основним животним намирницама врше већи број самосталних трговинских радњи, чиме је обезбеђен широк асортиман робе. .

Својом близином Јужна Морава пружа велики риболовни потенцијал, а могућности за сеоски туризам су више него изванредне. Треба имати у виду да је ова подела релативна јер се различити облици туризма преплићу и међусобно допуњују.

Захваљујући добром географском положају, климатским условима, бонитету земљишта и туристичким потенцијалима, створени су добри услови за развој пољопривреде, сеоског туризма и осталих пратећих делатности (мисли се на отварање прерађивачких капацитета који би користили сировине из пољопривреде), а самим тим и стварање брэнда здраве хране.

Остаци средњовековног града Копријана

Када је реч о излетничком туризму постоје могућности организовања излетничких тура ка старом археолошком налазишту, средњовековном граду Копријану смештеном на обронцима планине Селичевике као и посета сркума Светог Симеона која се налази на међи између села Клисуре и Чечина и Светог Јована

на Кумиги и посета „ шупљем камену,, који се налази недалеко од цркве и коме се од давнина приписују чудотворна и исцелитељска својства.

Изградњом комплекса Аква парка у Дољевцу у јулу 2016. године, бележи се велики број домаћих и страних посетиоца овом комплексу и општине Дољевац.

Развојни приоритети

1. У последњим годинама, акценат развоја читавог региона ставља се на развој индустрије којом се отвара велики број радних места, а нарочито оне која је усмерена ка извозу. У томе се истиче развој индустрије везане за израду аутомобилских делова, а нарочито електро склопова, као што су: „LEONI“ у Малошишту (општина Дољевац) и Прокупљу – који запошљава око 5.000 радника, „YURA“ у Нишу и Лесковцу са више од 3.000 радника, „Johnson Electric“ у Нишу са око 1.000 радника и текстилне индустрије „Beneton“ у Нишу са више од 1.000 радника.
2. С обзиром на компаративне предности, не запоставља се ни пољопривреда, где се у сарадњи са надлежним министарством спроводи низ планских, програмских, инвестиционих, подстицајних и агротехничких мера, у циљу њеног унапређења, имајући у виду и да се више од 50% становника бави пољопривредом као основним занимањем, и да је регистровано и активно више од 2.000 комерцијалних пољопривредних газдинстава. Акценат је на развоју пољопривреде, здраве хране, као и могућност развоја и проширења малих и средњих предузећа (прерађивачки капацитети) кроз коришћење пољопривредних производа, до њихове финализације.
3. Захваљујући доброј саобраћајној повезаности, близина ауто пута, повезаност регионалним путевима, као и културно историјским потенцијалима, створени су и услови и за развој такозваног сеоског –етно туризма.
4. Будући да се ради Стратегија одрживог развоја општине Дољевац, кроз програм подршке Југоисточној Србији, до краја године биће дефинисани стратешки економски приоритети.

Стање инфраструктуре

Општина Дољевац је добро повезана са свим деловима и путним правцима у Србији, а у последњој деценији је изграђено и реконструисано већина главних путних праваца.

Подручје општине је добро покривено фиксном и мобилном телефонијом, кабловским и Wi-Fi, Wireless-Fidelity интернетом.

Стање електросистема је знатно побољшано изградњом TS 110/35/10 kV, а предстоји његово разграновање и повезивање са високонапонским и нисконапонским водовима и трафо станицама.

Код водоснабдевања и канализације отпадних вода ситуација није повољна, и овим деловима инфраструктуре је у просеку покривено око 30% територије општине, али се сматра да је то приоритет у инфраструктурном развоју општине и да ће се највећим делом ови проблеми решити у наредних 3 – 5 година.

Комуналне делатности на територији општине Дољевца, поверене су ЈКП-у „Дољевац,, из Дољевца, ЈП-у за водоснабдевање „Брестовац-Бојник-Дољевац“ и ЈКП-у „Наиссус“ из Ниша.

Организациона структура Општине

Правни оквир општине Дољевац је регулисан Законом о локалној самоуправи и Статутом општине. По овом Статуту општина има статус правног лица. Сви послови који се односе на општину Дољевац се реализују преко органа општине: Скупштине општине, председника општине и Општинског већа и Општинског правобранилаштва. Општина преко својих органа у складу са Уставом и Законом доноси програме развоја, урбанистичке планове, буџет и завршни рачун,

уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и друге послове који су у интересу грађана. Општина има надлежности у области основног и средњег образовања, културе, физичке културе, друштвене бриге о деци, примарне здравствене заштите, социјалне заштите, борачко-инвалидске заштите, заштите споменика културе.

Скупштину општине чине одборници које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем. Општина Дољевац 37 одборника.

Председник општине заступа општину и наредбодавац је буџета.

Општинско веће је извршни орган и броји 11 чланова, с тим да су председник општине и заменика председника, чланови по функцији.

Надлежност Општинске управе регулисана је у члану 48. Закона о локалној самоуправи и чланом 56.

Надлежност Општинске управе је:

Припрема нацрте прописа и других аката које доноси скупштина општине и председник општине;

2. Извршава одлуке и одлуке и друге акте скупштине општине и председника општине;

3. Решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација из изворног делокруга општине;

4. Обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката скупштине општине ;

5. Извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено општини;

6. Обавља стручне и друге послове које утврди скупштина општине и председник општине.

Територију јединице локалне самоуправе чини подручје 16 насељених места, односно катастарских општина које улазе у њен састав. Општина је основна територијална јединица у којој се остварује локална самоуправа

Општина Дољевац има 16 месних заједница.

ПОГЛАВЉЕ 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Општини

Почетком 90-тих година, у тада и званично неразвијеној Општини Дољевац, слио се велики број избеглих, а касније и расељених лица.

Велики број избеглица и расељених лица није могао да буде апсорбован и интегрисан у двадесетак хиљада домицилног становника јер су се тих година затварале, због привредне кризе и она предузећа која су постојала и до тада успешно радила.

Слична ситуација је била и 1999.године када су интерно расељена лица доспела на подручје Општине Дољевац.

На територији општине Дољевац 1991.године на своје привремено боравиште пронашло је 75 избеглих лица и то превасходно из Босне и Херцеговине, Хрватске и Словеније. После „Олује“ у општине Дољевац у прихватним центрима збринута су 343 лица која су касније смештена у колективним центрима и приватном смештају.

Године 1999. у Дољевачкој општини су такође у колективним центрима и приватном смештају збринута 658 интерно расељена лица са Косова и Метохије. Према најновијем попису избеглица из 2004/2005.године на територији општине регистровано је 63 избеглих лица са признатим избегличким статусом.

Према последњој регистрацији расељених лица са Косова и Метохије из 2015.године, регистровано је укупно 92 расељених лица

Тренутни број регистрованих избеглих лица на територији општине је 92, а евидентираних расељених лица 90. Део интерно расељених лица борави још увек у приватном смештају.

Из претходних података види се да постоји тенденција смањења броја избеглих и ИРЛ. Око 70% особа које су добиле држављанство Републике Србије су остале на територији општине Дољевац, али њихов статус у егзистенцијалном смислу се битније променио, решавањем питања становања, али углавном не и запошљавања те и даље претстављају угрожену категорију којој је неопходна помоћ. Према, до сада уоченим трендовима одласка из Дољевца, избегли и интерно расељени углавном одлазе у Београд, Ниш и друге веће градове, и то због запошљавања или куповине некретнина.

Проблемима избеглих и расељених лица општине Дољевац бави се Повереништво Комесаријата за избеглице и миграције општине Дољевац.

На територији општине Дољевац не постоји и удружење које се баве питањима и проблемима избеглих и интерно расељених лица.

ПОГЛАВЉЕ 3.

Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (СВОТ), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Анализа или Преглед документације о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа општине Дољевац и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2015. до 2020. године
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);

- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2011-2020;
- Стратегија регионалног развоја 2007-2012;
- Стратегија развоја социјалне заштите (2006);
- Национални акциони план запошљавања за 2016. годину
- АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПРИМЕНУ
- Стратегија превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године
- Националне стратегије социјалног становања (2012)
- Стратегија за управљање миграцијама (2009)
- Стратегија одрживог развоја општине Дољевац 2014-2023.
- Стратегија развоја зашти

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама ("Службени гласник РС", бр. 18/92; "Службени лист СРЈ", бр.42/2002; "Службени гласник РС", бр. 45/2002 и 30/2010;).

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац су:

- Стратегија развоја социјалне заштите у општини Дољевац, обухвата и групу избеглих и интерно расељених лица, препознаје их као рањиву групу, идентификује њихове социјалне потребе и укључује их у систем услуга социјалне заштите на локалном нивоу, заједно са другим социјално рањивим групама.
- Просторним планом општине Дољевац 2007-2021 („Сл.лист града Ниша“ 16/2011), као и Стратегијом одрживог развоја општине Дољевац за период 2009-2013. године, дефинисана је стратегија просторног развоја а тиме и могућност решавања стамбених питања избеглих, ИРЛ и социјално угрожених лица на територији општине Дољевац.

Од 2007 па до данас у општини Дољевац су реализовани програми и пројекти намењених избеглим и интерно расељеним лицима и то:

ИНТЕРСОС - Италијанска хуманитарна организација

- помоћ у откупу сеоских домаћинстава (2008.године откупљено 5 сеоских домаћинстава);
- пољопривредни Грантови (2007. године 3 гранта);
- изградња зграде за социјално становање са 10 стамбених јединица (8 за породице избеглих и ИРЛ и 2 за социјално угрожене породице домицилног становништва);

АМИТУ, ПРАКСИС, СДФ, пружање бесплатне правне помоћи

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица 2015.-2020. дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа Општине указују на проблем избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегла и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем питања становања, економског оснаживања, личне документације, правном подршком. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и

препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

	<u>Снаге</u>	<u>Слабости</u>
У Н У Т Р А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> • Подршка локалне самоуправе • Људски ресурси – повереници са великим искуством и знањем • Искуство добре сарадње са НВО • Искуства добре сарадње са институцијама • Добра евиденција података о избеглицама и ИРЛ • Заинтересованост и укључивање циљне групе у решавању проблема • Усвојена Стратегија развоја социјалне политике 	<ul style="list-style-type: none"> • Финансије- нема довољно средстава на локалу за решавање проблема избеглих и ИРЛ • нерешена стамбена питања одређеног броја избеглих и ИРЛ • нерешена статусна питања одређеног броја избеглих и ИРЛ • Висока стопа незапослености у локалној заједници • Непостојање избегличких удружења
	<u>Могућности</u>	<u>Препреке</u>
С П О Љ А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> • Постојање националне стратегије за решавање проблема избеглица и ИРЛ и других релевантних националних стратегија • Активности и програми КИРС-а • Приступ ИПА фондовима • МОП и друга права социјалне заштите за ИРЛ • Донатори • Реформе у социјалној заштити, образовању, запошљавању • Постојање планова и програма НСЗ (нарочито за samozapošljavanje) 	<ul style="list-style-type: none"> • Висока централизованост у решавању проблема избеглица • Застарелост закона о избеглицама • Спора имплементација националних стратегија • Политичка ситуација • Лоша економска ситуација • Неусаглашеност праксе и прописа • Смањење донаторских фондова намењених избеглим и ИРЛ

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална заједница је отворена да заједно са осталим актерима ради на унапређењу положаја избеглица и интерно расељених лица, али има недовољна и лимитирана средства.
- Најзначајније могућности које делују на питања избеглих и интерно расељених лица у локалној средини су активности и програми КИРС-а, приступ ИПА фондовима и донаторским средствима.
- Као важне препреке које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања идентификоване су следеће: актуелна законска регулатива која не третира питања избеглих и интерно расељених лица на одговарајући начин и смањење донаторских фондова намењених овим питањима.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Дољевац.

Главни актери у општини Дољевац који су на различите начине одговорни или укључени у активности везане за положај избеглица и ИРЛ су:

1. Општинска управа, која обезбеђује локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалну заједницу, као и основну документацију, правну и другу помоћ, а све у складу са својим овлашћењима и надлежностима.
2. Повереништво Комесаријата за избеглице ради на решавању статусних питања и препознавању свеобухватне проблематике избеглица и ИРЛ.

3. Центар за социјални рад организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке избеглим и интерно расељеним лицима у остваривању социјалних права.
4. Црвени крст, кроз своју основну делатност и програме пружа подршку избеглим и ИРЛ.
5. Национална служба за запошљавање – Филијала Дољевац, у оквиру својих редовних делатности евидентира и пружа помоћ у запошљавању избеглих и ИРЛ.
6. Образовне институције у свој образовни систем укључују и избегла и ИРЛ под једнаким условима као и за све друге ученике.
7. Здравствене институције – Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада и сарађује са другим институцијама у програмима намењеним избеглим и интерно расељеним лицима.
8. Комесаријат за избеглице Републике Србије, чија се улога огледа у координацији различитих програма за избегла и интерно расељена лица, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих и интерно расељених лица у општини:

Статусна питања: Великом броју избеглих и интерно расељених лица најосновнији проблем чини остваривање права на добијање личних документа због нерешеног питања држављанства и места пребивалишта, односно боравка у Републици Србији и то како због административних, тако и због финансијских потешкоћа у прибављању докумената потребних за подношење захтева за пријем у држављанство и издавање личне карте. Велики део избегличке популације је управо због овога искључен из система социјалне заштите РС (право на материјално обезбеђење породице, туђа нега и помоћ, дечији додатак, родитељски додатак и др), док је одређеном броју интерно расељених лица то отежано због нерегулисаног места боравка.

Стамбени статус: Велики део избегличке популације и ИРЛ, на територији општине има решено стамбено питање. У општини Дољевац смо идентификовали само две вишечлане породице којима није решено стамбено питање, већ живе као подстанари у изнајмљеним кућама и напуштеним сеоским домаћинствима или код рођака и пријатеља. Мањи део ових лица је решио стамбени статус куповином имовине. Што се тиче интерно расељених лица мањи део је успео да купи породичне куће (6 породица), али је проблем што већина од њих није спровео до краја питање укњижбе наведене имовине.

Сиромаштво, незапосленост: Незапосленост је присутна у високом проценту међу избегличком и расељеничком популацијом. Због ниског степена образовања и неквалификованости, поготову расељених лица са Косова и Метохије, али и избеглих, овој популацији је веома тешко да нађе запослење па се издржавају радећи слабо плаћене и нередовне сезонске послове или послове "на црно". Део ове популације, нарочито расељени са Косова и Метохије, има великих проблема у прибављању доказа о стеченој квалификацији, као и доказа о оствареном радном стажу или праву на пензију. Међутим, постоји велики број расељених којима је радна књижица остала у предузећима која су често уништена у ратним дејствима те имају проблема да докажу своје запослење. Све ово доводи до израженог сиромаштва међу значајним делом избеглих и расељених лица.

Здравствена заштита: Према Закону о здравственој заштити избегла и расељена лица имају потпуно иста права као и домицилно становништво. Међутим, у овој области евидентни су велики проблеми у остваривању овог права због нерешеног статуса одређеног броја избеглих лица (10) којима током пописа избеглица 2004/2005 статус избеглице није потврђен или се нису на овај

попис одазвала. Ова лица су или у поступку за добијање држављанства или још увек нису ни поднела захтев за добијање истог, у Републици Србији немају боравиште ни пребивалиште, те немају право на здравствену заштиту ни по једном основу. Ова лица су најчешће стара и болесна која због неукости тешко превазилазе административне препреке да би ово право остварили а које је управо њима преко потребно.

Образовање: Право на образовање се у пракси остварује у потпуности. Сва деца избеглих лица су укључена у образовни систем на свим нивоима школовања. Потешкоће се јављају једино међу децом расељених лица са Косова и Метохије ромске националности, која су делимично укључена у систем редовног школовања, због недостатка средстава или језичке баријере.

Формулисање проблема

- Незапосленост
- нерешено стамбено питање
- лоши услови становања
- низак ниво животног стандарда
- збрињавање старих и ОСИ
- недостатак средстава за лечење

ДЕФИНИСАЊЕ ПРОБЛЕМА:

- решавање статуса и личних докумената у РС
- решавање имовинских питања, радног стажа и пензија у матичним земљама
- стамбено питање
- незапосленост
- делимично нерегулисана здравствена заштита
- друштвена интеграција

ЗАКЉУЧЦИ:

- Основни проблем избеглих и расељених лица је прибављање личне документације и решавање статуса. Решењем овог проблема стекли би се услови да се реше и други проблеми и да се остваре права из области социјалне заштите, условљени држављанством РС и пребивалиштем.
- Интервентно решити стамбено питање вишечланим породицама ИРЛ.
- Решити проблеме укњижбе непокретности избеглим и ИРЛ
- Избегла и расељена лица имају великих потешкоћа при запошљавању. Овај проблем погађа и домицилно становништво, али је много израженији код избегличке и расељеничке популације. Ова популација има својих капацитета који би могли да се искористе, чиме би се овај проблем барем делимично решио (квалификована лица, предузетнички оријентисана лица, ученици и студенти, који би системом школства били оријентисани на „тражена“ занимања ...)
- Здравствена заштита је обезбеђена само делу ових лица, због њиховог нерегулисаног статуса
- Интеграција ових лица у локалну средину је отежана.
- Анимирати избегла и ИРЛ лица за самозапошљавање и аплицирање за неке од доходних пројеката

ПРЕПОРУКЕ:

- Обезбедити услове за лакше прибављање документације потребне за подношење захтева за прихват у држављанство РС и личне документације попут формирања посебне канцеларије за правну помоћ при ЛС
- Омогућити угроженом делу популације остваривање права из области социјалне заштите
- Организовати правну помоћ при решавању права на имовину , упис радног стажа и права на пензију остварених у матичним земљама
- Решити стамбено питање ових лица.
- Заједничком акцијом Националне службе за запошљавање, локалне самоуправе и локалних предузетника, радити на пројектима за запошљавање и samozapošljavanje ових лица. Ускладити ове програме са карактеристикама група корисника које су идентификоване у Националној стратегији за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (егзистенцијално најугроженији, сиромашне радно способне породице, радно способни и предузетнички оријентисани, квалификовани и корисници стипендија и програма преквалификације)
- Стипендирати ученике и студенте из ове популације
- Регулисати здравствену заштиту свим избеглим и расељеним лицима
- Олакшати друштвену интеграцију

ПОГЛАВЉЕ 4.

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Дољевац су следећи:

1. Број чланова домаћинства;
2. Број радно активних чланова домаћинства;
  3. Степен самохрани родитељи;
- образовања (пољопривредници, неквалификовани, квалификовани);
5. Стамбена обезбеђеност;

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Дољевац:

1. Вишечлане породице са децом школског узраста;
2. Незапослени;
3. Породице са нерешеним стамбеним питањем;
4. Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета;
  - Жене
  - Породице чији је члан ОСИ, хронично болесна особа или дете са сметњама у развоју
  - Роми

ПОГЛАВЉЕ 5.

Општи и специфични циљеви

ОПШТИ ЦИЉЕВИ:

Побољшати социјално-материјални положај избеглих и ИРЛ у општини Дољевац кроз програме трајног решавања стамбеног питања и програме за смањење незапослености.

Специфични циљеви

- 1.1 До краја 2017. године наставити програм Откуп сеоских домаћинстава и тиме стамбено обезбедити још 2 породице ИРЛ
- 1.2 До краја 2017 године помоћи у samozapošljavanju најмање 10 избеглих и ИРЛ породица кроз програме доделе грантова или микрокредита
- 1.3 До краја 2017 године у општини успоставити ефикаснији систем информисања и правног заступања имовинских питања избеглица и ИРЛ.
- 1.4 До краја 2017. године повећати стопу запослених избеглица и ИРЛ за 10% организовањем преквалификације за производна занимања.

ПОГЛАВЉЕ 6.

Активности – задаци за реализацију ЈАП

Специфични циљ: До краја 2017. године решити стамбене проблеме за две ИРЛ породице кроз програм куповине две сеоске куће са окућницом и средствима за поправку односно адаптацију

Активности	Време	Резултат	Индикатори	Ресурси			Одговорни актер	Други партнери
				Људски	Финансијски	Материјални		
1.1. Аплицирање за средства код КИРС-а, и уговарање	2 месеца	Склапање уговора између општине Дољевац и КИРС-а, за обезбеђивање средстава за куповину сеоских кућа са окућницом.	Уговор	+	2.500.000,00	+	Општина Дољевац	Повереништво
1.2. Формирање комисије за реализацију пројектних активности (за израду правилника и огласа за избор корисника сеоских кућа са окућницом)	1 месец	Формирана комисија и усвојен Правилник о раду	Решење и Правилник	+	10.000,00	+	КИРС у Општинска управа	Повереништво
1.3. Израда и расписивање јавног позива за пријаву породица ИРЛ за решавање стамбених проблема кроз програм куповине две сеоске куће са окућницом и	2 месеца	Израђен позив	Објављен јавни позив	+	50.000,00	+	Комисија	КИРС Повереништво Локална самоуправа

средствима за поправку односно адаптацију								
1.4. Израда и расписивање јавног позива за прибављање две сеоске куће са окућницом	2 месеца	Израђен позив	Објављен јавни позив	+	50.000,00	+	Комисија	КИРС Повереништво Локална самоуправа
1.5. Избор породица ИРЛ за решавање стамбених проблема кроз програм куповине две сеоске куће са окућницом и средствима за поправку односно адаптацију	1 месец	Извршен избор	Склопљен уговор	+	50.000,00	+	Комисија	КИРС Повереништво Локална самоуправа
1.6. Избор понуђача за прибављање две сеоске куће са окућницом	1 месец	Извршен избор	Склопљени уговори Укњижени објекти	+	2.300.000,00	+	Комисија	КИРС Повереништво Локална самоуправа
1.7. Ангажовање архитекте за специфицирање грађевинског материјала за адаптацију прибављених сеоских кућа	15 дана	Израђена спецификација грађевинских материјала	Спецификација	+	10.000,00	+	Комисија	Локална самоуправа
1.8. Спровођење јавне набавке мале вредности путем наруџбенице за прибављање грађевинског материјала	20 дана	Изабран понуђач	Наруџбеница Рачун Отпремница	+	360.000,00	+	Комисија Добављач	КИРС Повереништво Локална самоуправа
1.9. Адаптација објеката	2 месеца	Адаптирани објекти	Усељени објекти	+	-	+	Грађевинско предузеће	Надзорни орган
1.10. мониторинг и евалуација	1 година	Сачињени извештаји	Извештај	+	-	+	Повереник Јавно предузеће	Лок. самоуправа, ЦСР;

Специфични циљ: До краја 2017. године помоћи у самозапошљавању најмање 10 избеглих и ИРЛ породица у Општини Дољевац кроз доделу грантова или микрокредита.

Активност	Време	Резултат	Индикатори	Ресурси			Одговорни актер	Други актери /партнери
				Људски	Финансијски	Материјални		
1.1 анкета о потребама	30 дана	Заинтересоване избегличке и ИРЛ породице	Попуњени анкетни листићи за 60 породица	+	-	Медији, локални радио,	Повереник	Општина, службе месне канцеларије
1.2.формирање комисије и дефинисање критеријума	7 дана	Формирана комисија и дефинисани критеријуми за одабир корисника	Решење о формирању комисије	+	-		Повереник Локална самоуправа	ЦСР ЦК
1.3.Оглашавање конкурса	10 дана	Објављен конкурс	Текст огласа	+	10.000,00	+	Комисија за одабир корисника	Повереник Локална самоуправа ЦСР,ЦК
1.4. Израда базе података о пријављеним кандидатима	30 дана	Израђена обухватна база података	Број кандидата у бази, Број и структура података о	+	-	+	Повереништво Црвени крст	Центар за социјални рад, КИРС, УНХЦР

ма			кандидатима					
1.5. избор корисника	10 дана	Одабрано 10 породица	Одлука о избору	+	-	-	Комисија за одабир корисника	Повереник Локална самоуправа ЦСР, ЦК
1.6. дефинисање грантова и њихова набавка	20 дана	Добијени грантови за 10 породица	Решење о додели грантова	+	2.500.000,00	+	Донатор Комисија за одабир корисника	Повереник Локална самоуправа
1.7. Испорука грантова	20 дана	Реализована испорука	10 породица је добило грант – потписан уговор	+	-	+	Повереник Донатор	ЦСР Локална самоуправа
1.8. Праћење	2 године	Сачињени извештаји	Извештај	+	-	Медији, локални радио	Повереник Донатор	Лок. Самоуправа ЦСР; ЦК

Специфични циљ: До краја 2017. У општини Дољевац повећати стопу запослености избеглица и ИРЛ за најмање 10 лица организовањем преквалификације за производна занимања

Активност	Време	Резултати	Индикатори	Ресурси			Одговорни актер	Партнери
				Људски	Финансијски	Материјални		
1.1. Сагледавање броја избеглица заинтересовани за преквалификацију путем јавног оглашавања	1 месец	Утврђен број заинтересованих избеглица	Најмање 10 избеглица и ИРЛ заинтересованих за преквалификацију	+	10.000,00	+	Повереник и начелник	Комесаријат, локални медији ЦСР, Црвени крст
1.2. Сагледавање потреба и заинтересованости пословног сектора за потребним занимањима	1 месец	Утврђене потребе привредног сектора	Број и врста занимања потребних пословном сектору	+	-	+	Повереник и начелник	НСЗ и привредна комора Локална самоуправа
1.3. Успостављање контакта са институцијама које раде преквалификацију Израда плана обуке	1 месец	Урађен план обуке	Број корисника обука, време трајања, број институција које пружају обуку	+	370.000,00	+	Представници НСЗ и институција које пружају обуку, повереник, начелник	Локална самоуправа ЦСР, Црвени крст
1.4. Извођење обуке	6 месеци	Обављена обука (преквалификација, доквалификација) Додељени сертификати	Преквалификовано најмање 10 избеглица за различита занимања	+	-	+	Повереник и начелник	Народни универзитети НСЗ .
1.5. Посредовање и праћење запошљавања	3 године	запослено 25 избеглица и ИРЛ	Број запослених Број запослених који раде најмање 2 године	+	-	+	Повереник и начелник	НВО и удружења Локална самоуправа ЦСР
1.6.	Контину-	Извештај		+	-	+	Повереник	Локална

Праћење и оцена успешност и програма у текућој години	и роано у току године							самоуправа, ЦК, ЦСР
---	-----------------------	--	--	--	--	--	--	---------------------

Специфични циљ: До краја 2016 године у општини успостављен ефикаснији систем информисања и правног заступања имовинских питања избеглица и ИРЛ.

Активност	Време	Резултати	Индикатори	Ресурси			Одговорни актер	Партнери
				Људски	Финансијски	Материјални		
1.1. Испитати какав је и како функционише постојећи систем информисања избеглица и ИРЛ у општини	5 месеци	Испитивање обављено Јасна слика стања	Број испитаних, Број састанака,	+	-	+	ЦК,	Локална самоуправа, Црвени крст
1.2. Направити план за унапређење система информисања у општини	5 месеци	Направљен план	Квалитет плана	+	-	+	Повереник	Локална самоуправа Удружења, ЦК, ЦСР,
1.3. Реализација плана за унапређење система информисања -Сачинити инфо лист Реализовати редовне радио или ТВ емисије Успоставити систематски, периодични рад заступника или правнике из службе правне помоћи	1 година	Успостављен редован систем информисања Редовне ТВ емисије Радио емисије Сталан термин заступника		+	10.000,00	+	Повереник ЦК	Медији, Инфоцентар Служба правне помоћи, Локална самоуправа Донатори,
1.4. Мониторинг и евалуација	Контролирано у току године	Извештај		+	-	+	Повереник	Локална самоуправа, ЦК, ЦСР

ПОГЛАВЉЕ 7.

Ресурси / Буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2016-2021. год бити укупно потребно око 10.000.000,00 динара. С обзиром да су детаљни годишњи планови урађени за 2016. и 2017. годину утврђени су и прецизнији трошкови примене Локалног плана у том периоду. У 2016. години ће почети обухватна и интезивна примена Локалног плана. Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, а највећим делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора, у зависности од исказаних потреба.

ПОГЛАВЉЕ 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП у Општини Дољевац обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП-а

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће *Радна група* која је учествовала у његовој изради. Радна група ће, као део свог будућег рада, направити *План управљања применом ЛАП-а*.

Радна група, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене *ЛАП-а*;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације *ЛАП-а*;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији *ЛАП-а*;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) *ЛАП-а*;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог *ЛАП-а* чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу *ЛАП-а*. У складу са *ЛАП-ом*, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену *ЛАП-а* има следеће задатке и одговорности:

- Реализација *ЛАП-а*;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују *ЛАП-ом*;

- Редовно достављање извештаја координатору/ки Радне групе о свим активностима на спровођењу *ЛАП-а*;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака *ЛАП-а*;
- Унапређење процеса примене *ЛАП-а* у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене *ЛАП-а*. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2017. год. припремаће Радна група уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Радна група ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Скупштина Општине Дољевац (или други надлежни орган локалне самоуправе).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9.

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)** *ЛАП-а* је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех *ЛАП-а* ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.
- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2016-2021. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Општине Дољевац. Финална евалуација обавиће се на крају 2021 године.
- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.
- **Кључни индикатори утицаја** за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:
  - Број нових услуга - локалних мера / програма за избегла и ИРЛ;
  - Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
  - Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
  - Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
  - Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
  - Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Методе и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Општинска радна група ће бити одговорна за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це - стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих и ИРЛ, као и представници/це корисничких група овог Локалног плана. Радна група ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007 и 83/2014) и члана 16. став 1. тачка 34. и члана 37. став.1. тачка 30. Статута општине Дољевац («Сл. Лист града Ниша, бр.69-08, 89/2010, 14/2012, 32/2012, 70/2012,57/2013, 9/2014, 26/2015 и 99/2015), Скупштина општине Дољевац на седници одржаној дана 05.09.2016. године, донела је

ОДЛУКУ О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ 2016-2021

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план за за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Дољевац 2016-2021.

Члан 2.

Одлуку објавити у ”Службеном листу Града Ниша”.

Број :02-148
У Дољевцу, 05.09.2016. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

ПРЕДСЕДНИК

Дејан Смиљковић